

Indiener van het bezwaar:

Luc Van de Sijpe

www.bunkergordel.be

Massemsesteenweg 254

9230 Massemen

Bezwaar tegen de sloop van de bunker As5 in de Achterstraat te Astene

Omgevingsnummer:

OMV_2020073075

REF gemeente: 2020/00396 – originele aanvrager:

Piet Dekeukelaere

Adres aanvrager:

Achterstraat 94, 9800 Deinze (Astene)

Locatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd:

Achterstraat z nr te 9800 Deinze (Astene)

1. Algemeen bij dit discussiepunt

Als webmaster van www.bunkergordel.be bekommer ik mij ondertussen al sinds 2006 onder andere over het nog aanwezige militair erfgoed in onze regio. Om het haalbaar te houden binnen dit nog altijd meer dan uit de hand gelopen hobbyproject, beperk ik mij in hoofdzaak tot de regio Oost-Vlaanderen. De Belgische interbellum bunkerlijn Bruggenhoofd Gent is daar alvast het hoofdthema bij. De sloopvergunning is dus wel degelijk aangevraagd voor een bunker van deze lijn.

Het mag dan ook vrij belachelijk overkomen van het raadslid **Matthias Neiryck (NVA)** te moeten lezen dat het misschien na deze bunker te laten verdwijnen, tijd wordt eens een inventarisatie te maken van deze bunkerlijn. **De bunkerlijn Bruggenhoofd Gent** (historisch meer gekend onder zijn Franstalige naam Tête de Pont de Gand) staat zonder enige moeite al in alle details die u kunt dromen beschreven op de website www.bunkergordel.be sinds 2007.

Om het jullie nog iets gemakkelijker te maken hierbij de link naar alle bunkers op het grondgebied Astene die daarbij zijn gebouwd:

<http://www.bunkergordel.be/6-1-Bunkers%20op%20Astene.htm>

De meer in detail opgestelde fiche van de bunker vindt u op deze link. Ik denk dus niet dat u moet spreken over een structuur waar weinig info van gekend zou zijn.

<http://www.bunkergordel.be/9-As5%20bunkerfiche.htm>

De ganse lijn is ondertussen trouwens ook in detail omschreven op de website van de Dienst Erfgoed via deze link:

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/304562>

Als dan ook nog eens moet blijken dat een negatief advies van de erfgoedraad, ook nog eens gewoon naast zich wordt neergelegd, stel ik mij grote vragen waarmee jullie als gemeente bezig zijn als het gaat over kennis van het erfgoed op jullie eigenste grondgebied?...

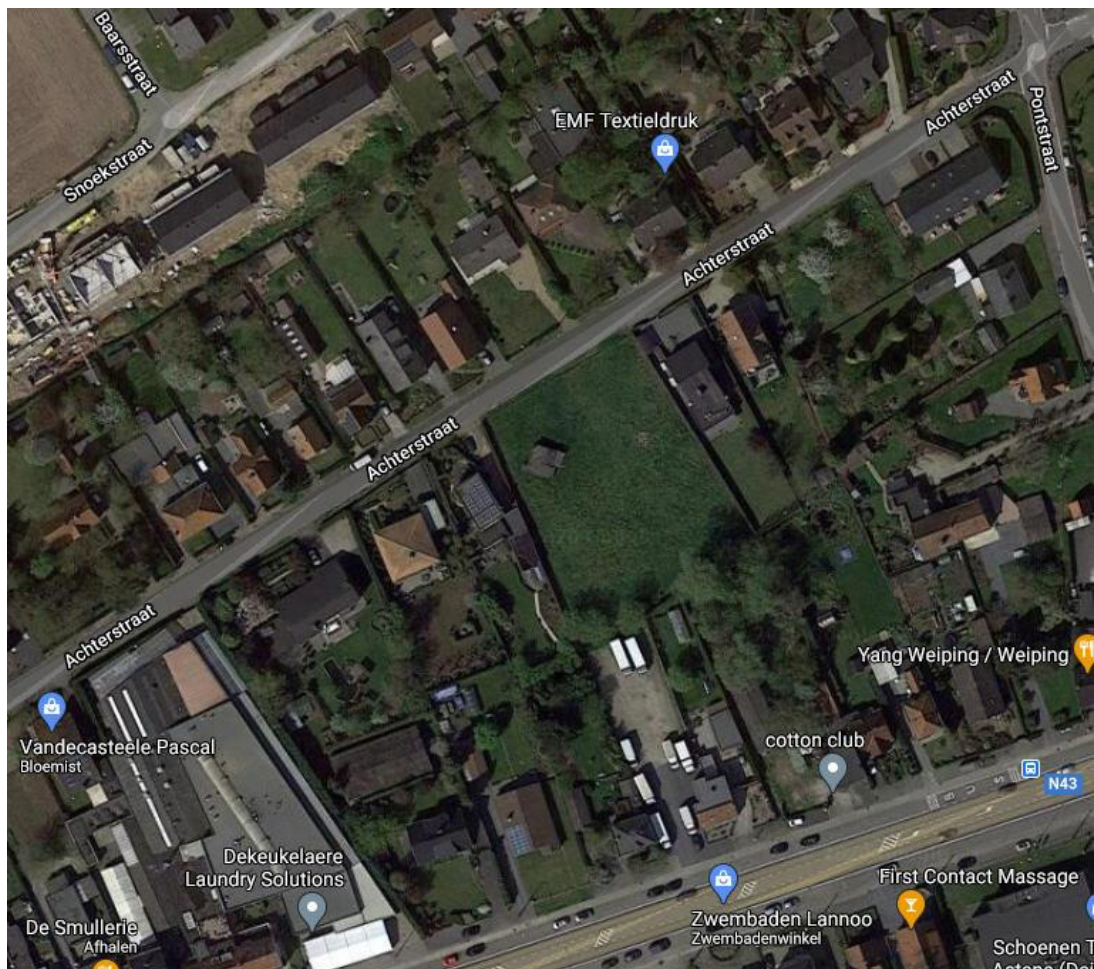
2. Hierbij dan zoals gevraagd enkele redenen om deze bunker misschien niet te slopen.

2.1. Risico's gekoppeld aan de sloop van dergelijke (Belgische) bunkers.

Ik wil misschien eerst eens een punt aanraken dat blijkbaar vlotjes wordt vergeten en eigenlijk totaal los staat van of u nu dit type van erfgoed goed of slecht gezind bent. Op mijn website bestaat er een lijst van bunkers die meest nood hebben om beschermd te worden. Wees gerust ook deze bunker stond daarbij net omwille van de reden dat hij op een perceel bouwgrond staat.

<http://www.bunkergordel.be/1-4d-beschrijving%20tpg%20-%20bedreigde%20bunkers.htm>

Nochtans veronderstelde ik nu niet echt direct een sloop van deze bunker omdat er ondertussen zeer kort tegen de bunker is gebouwd. Laat dat in de meeste gevallen de meest veilige manier zijn om zo een bunker nog te vrijwaren van verdere risico's op toekomstige slopingen. Voor alle duidelijkheid, de meest nabijgelegen woning ligt er allicht amper 10 a 15 meter van de bunker verwijderd.



Het slopen van een dergelijke bunker met in de kortere nabijheid van een woning is afhankelijk van het type ondergrond op minder dan 50 tot 100 meter, letterlijk onverantwoord.

Die slopingen gaan namelijk gepaard met enorm zware trillingen die zich zeer sterk doorzetten naar de omliggende percelen. Dit impliceert dat die woningen mogelijks ogenblikkelijk tijdens de sloop van de bunker, maar in de meeste gevallen slechts weken tot zelfs enkele maanden nadien beperkt gaan zetten als gevolg van de geleden trillingen. Dit wordt dan in het algemeen zichtbaar door het vertonen van barsten en scheuren in de omliggende woningen. Dit kan zich dan bv ook uiten in de vorm van splede deuren, poorten, waterlekken, ...

Er zijn dus wel degelijk al gemeentes die dergelijke slopingen enkel nog toelaten mits de opdrachtgever een schriftelijk akkoord heeft met alle directe omliggende bewoners in de eerder gemelde zone van 100 meter rondom de te slopen structuur. De andere eigenaars dienen in dat geval wel degelijk op de hoogte te zijn van de risico's die de slopingen inhouden en weten in dat geval ook dat dit accepteren gelijk staat met het afzien van elke vorm van schade mogelijks voortvloeiend uit de nog volgende sloop. **Is deze vraag in dit geval gesteld naar de burens toe?**

Ik dacht het niet gezien ik op 25/09/2020, de dag voor het opstellen van dit schrijven 2 burens sprak die nog niet eens wisten dat er een aanvraag was gedaan om de bunker te slopen...

Weet dat er ook al heel wat slopers zich ondertussen bewust zijn van dergelijke risico's en niet meer geïnteresseerd zijn nog dergelijke slopingen aan te vatten. Dus loop je in dat geval het risico ofwel met een voorziene sloop te eindigen die nooit uitgevoerd geraakt of nog slechter een gestarte sloop met dus toch al schade aan de bunker maar niemand die deze nog verder wenst af te werken. **Ook daarom naar jullie de vraag, is er al een aannemer gekend die de sloop "wil" uitvoeren?**

Er is trouwens mocht het jullie interesseren op de lijn nog een bunker geweest, de bunker Se9 waarbij, omdat hij zo goed als was aangebouwd tegen een nu nog bestaande woning, nooit de achterwand is gesloopt wegens onmogelijk uit te voeren zonder schade te maken aan die woning. Op de sloop van die bunker in 1977 gingen trouwens 2 aannemers failliet. Nogmaals, vele aannemers snappen pas waar ze zijn aan begonnen als de respectievelijke sloop reeds lopende is. Ik ken er weinig die na een sloop op deze bunkerlijn nog staan te springen om er nog een volgende uit te voeren. Elke sloop die ik hier weet dat gedaan is, is meestal uitgedraaid op een financieel fiasco voor de aannemer of voor de eigenaar.

<http://www.bunkergordel.be/9-Se09%20bunkerfiche.htm>



De restanten van de niet gesloopte achtermuur zitten nog altijd in deze gemetste bak rechts van de woning verborgen...

Als **Mr de Burgemeester Jan Vermeulen** dan zo begaan is met deze burgers die wel een gedeelte bouwgrond verliezen door het niet slopen van deze bunker, zou hij misschien beter eens bezorgd zijn over die omliggend nu al wonende burgers die wel eens serieuze schade zouden kunnen oplopen door een dergelijke ondoordachte sloping.

Als u nog meer leesvoer wenst van rampzalig verlopen slopingen, allen in de laatste 15 jaar uitgevoerd hier aan Bruggenhoofd Gent, hier alvast enkele links:

<http://www.bunkergordel.be/9-S5%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-S6%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-AV01%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-B46%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-D11%20bunkerfiche.htm>

Hierbij misschien ondertussen ook een lijstje van bunkers waarvoor al slopingen zijn aangevraagd geweest in het verleden maar dewelke nooit uitgevoerd geweest zijn omdat er geen enkele aannemer te vinden is geweest tot hiertoe om ze uit te voeren wegens te risicovol

<http://www.bunkergordel.be/9-Se06%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-A46%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-C16%20bunkerfiche.htm>

<http://www.bunkergordel.be/9-Se02%20bunkerfiche.htm>

In 2018 werd ook op grondgebied van Roeselare een sloping toegekend van een WOI bunker. Ik kan u melden dat die Duitse WOI bunkers als speelgoed mogen beschouwd worden vergeleken met die Belgische bunker die men hier wenst te slopen. Ook daar werd vrolijk nadat alle gekte rond WOI was gaan liggen (vrij schijnheilig dus na eerst 4 jaren zelf de ene herdenking te vullen na de andere tussen 2014 en 2018), een bunker ter sloping aanvaard met toekennen van een sloopvergunning. Die bunker staat er heden ten dage 2020 omwille van hierboven aangeropen redenen nog altijd en werd nooit gesloopt. De sloopvergunning die maar 2 jaar geldig is, is ondertussen vervallen.

<http://www.bunkergordel.be/15-37%20-%20Vergunning%20voor%20Sloop%20Duitse%20WOI%20toegekend%20in%20Roeselare.html>

2.2. Blijkbaar is de gemeente Deinze vrij vergeetachtig. In mei 2016 ontstond al eens een totaal gelijkaardige polemiek over de bouw van een Seniorenhome op de Dorpstraat.

Ook toen diende een bunker te verdwijnen, namelijk de zeer fraaie bunker A1.

Op deze link heel wat informatie om jullie vergeetachtige geheugen bij te werken:

<http://www.bunkergordel.be/15-25%20-%20Reddingsactie%20bunkertje%20A1%20Het%20Sinjorenkot.html>

<http://www.bunkergordel.be/15-25%20-%20Reddingsactie%20bunkertje%20A1%20Het%20Sinjorenkot.html>

<http://www.bunkergordel.be/9-A01%20bunkerfiche.htm>

Ook toen diende de bunker A1 origineel te verdwijnen. Enig gezond verstand bracht aan het licht dat behoud en integratie van de bunker veel goedkoper was en bijkomend ook het fraaie nog aanwezige erfgoed bewaarde. **Waarom kan ook hier niet eens opnieuw in die richting gedacht en gewerkt worden.**

Je kan ze inderdaad niet allemaal behouden maar slopen is toch altijd de meest simplistische denkwijze die je er kan bijmaken en totaal respectloos naar dit erfgoed toe.

Bij mijn weten heeft Deinze het in de beide oorlogen vrij zwaar te verduren gekregen, zeker bij de aanvang van de 2^e wereldoorlog voor ons land, de meidagen 40. **Laat dit dan net de restanten zijn die 100% hier aan gekoppeld kunnen worden.**

Als je dan ook nog bedenkt dat Deinze al een rampzalig scenario achter de rug heeft voor wat betreft de bunkers op zijn eigen grondgebied, wordt het misschien toch dringend tijd iets omzichtiger om te springen met wat er nu nog rest.

Er stonden origineel op Astene alleen al, 23 bunkers van Brugghoofd Gent waarvan er nu dus reeds 8 zijn gesloopt. Zulk een denderend rapport van behouden van het erfgoed dat er nog is, kan je dat in elk geval niet noemen. Dit betekent dat 8/46 van de in totaal ooit 228 gebouwde bunkers op deze lijn die heden al van Brugghoofd Gent gesloopt zijn, op jullie grondgebied lagen. Dit is 17% van de reeds op de lijn gesloopte bunkers.

2.3. Telt enkel steeds het argument geld, nooit het aspect Erfgoed

Het meest vervelende is ook bij deze bunker dat je steeds moet vaststellen dat het enkel het geld is dat blijft primeren. De bunker staat op een perceel onbebouwde bouwgrond die nog "dringend" moet verkaveld worden. Er kunnen hier volgens huidige schetsen 4 woningen gebouwd worden.

Ook wordt het argument gebruikt dat de bunker niet past bij de rest van de bebouwing. Sorry. De bunker staat daar ondertussen bijna 85 jaar. Misschien moet de redenering omgekeerd worden en past de bebouwing niet bij de bunkers die er nog stonden?

Mits enig gezond verstand en wat initiatief van een architect, kunnen daar met behoud van de bunker nog altijd 4 woningen gebouwd worden. Alleen moet je dan misschien iets meer moeite doen qua inrichting van het terrein met inbegrip van de bestaande bunker. Deze kan er perfect mee geïntegreerd worden zonder slopen bij het meest rechtse perceel.

Laat ze daar bv meer achteruit bouwen op die rechter kant of koop als Deinze het perceeltje dat nu belast is met de bunker op en richt het als een klein stukje openbaar domein in. Als je die bunker opruimt en proper houdt, is het zeker een publiekstrekker in een regio waar op gebied van wandelen en huizen gapen weinig te zien valt. Maak van deze bunker een monumentje en dan heb je er ten minste iets aan. Ik denk dat wandelaars dit veel meer gaan appreciëren dan de zoveelste appartementsblok.

Een prachtvoorbeeld is daarbij de bunker Se13 (Semmerzake). Bij de bouw van de woning zat hier een sloopvergunning op maar de eigenaar heeft die gewoon doelbewust naast zich neergelegd en de bunker mee geïntegreerd aan zijn woning. Het is nog altijd een berghok voor tuingerief.

<http://www.bunkergordel.be/9-Se13%20bunkerfiche.htm>



Op jullie eigenste grondgebied ligt trouwens een straat verder een bunker volledig ingewerkt in een bestaande woning. Ook dat is nog altijd een mogelijkheid alhoewel het in dit geval jammer zou zijn wegens de mooie camouflage die de bunker nog draagt. Het is en blijft wel een optie en is in elk geval beter (en goedkoper) dan slopen.

<http://www.bunkergordel.be/9-As8%20bunkerfiche.htm>



Ter info. Ondertussen reeds daterend uit 2010, diende ook de bunker B18 te Melsen te verdwijnen voor een verkaveling.

<http://www.bunkergordel.be/9-B18%20artikel%20bescherming.html>

<http://www.bunkergordel.be/9-B18%20bunkerfiche.htm>

Het protest heeft er voor gezorgd dat de bestaande verkaveling werd gewijzigd en de bunker mee werd geïntegreerd binnen de nieuwe ontworpen verkaveling. Ook hier was het grootste probleem de veel te dicht bij de woning gebouwde woningen.

2.4. Besef dat je hier met een van de fraaiere nog aanwezige bunkers op de linie te maken hebt.

Weet dat je hier wel degelijk met een zeer fraaie nog aanwezige bunker te maken hebt. De bunker draagt aan de buitenzijde namelijk nog zeer intact zijn originele camouflage als huisje. De puntgevels zijn verdwenen door de jaren heen maar voor de rest draagt hij nog alle gecementeerde baksteencamouflage op het ruwe beton.

Daarnaast heeft hij op verschillende zijkanten ook nog mooie aanwezige valse ramen.

Weet dat op dat gebied er op Astene nog heel wat fraaie gevalletjes staan maar in Astene mag blijkbaar alles als men deze bunkers niet genegen is.

Er zijn op jullie grondgebied wel enkele schandplekken te vinden:

<http://www.bunkergordel.be/9-As4%20bunkerfiche.htm>

Deze bunker Astene 4 werd totaal respectloos in een berm grond verstopt.

Dit is nochtans een van de weinige bunkertjes waar nog foto's van bestaan in zijn origineel concept zoals hij was gecamoufleerd als huisje. Nu dus niets meer van te zien...



<http://www.bunkergordel.be/9-A04%20bunkerfiche.htm>

De bunker A4 die permanent als locatie wordt gebruikt voor het verbranden van snoeiafval.



<http://www.bunkergordel.be/9-C02%20bunkerfiche.htm>

De Bunker C2 die ook doelbewust onder een berm grond die toen ik hem voor het laatst zag, letterlijk was vergaan in een sluikestort was veranderd.



2.5. De lopende bescherming van deze bunkerlijn

Er is al sinds 2010 een vraag lopende Brugghoofd Gent wegens zijn unieke karakter van bunkers te beschermen. Brugghoofd Gent is namelijk ontzettend goed en origineel gecamoufleerd geweest. De vaststelling dat er nog niets officieel is beschermd, klopt dus tot mijn spijt dus wel volledig.

Een eerste stap in deze bescherming is geweest die algemene tekst al op de website van de dienst Erfgoed te zetten. De brontekst hiervan is trouwens ook van mijn hand. De dienst erfgoed raadt dan ook op dat gebied ondanks dat de bunkers nog niet officieel beschermd zijn, aan er "zeer omzichtig" mee om te springen gezien een vervolgbescherming zeker nog wordt bekeken de eerstkomende jaren. Jammer genoeg is zo een procedure iets van meer dan lange adem en nu ook voor regeringen zoals in België geen prioriteit.

Ondertussen probeer ik als webmaster, ook zoals nu, een beetje te fungeren als waakhond als er zich nieuwe slopingen aankondigen.

Weet dat er sinds ik als webmaster van www.bunkergordel.be mij ook ben gaan inmengen in het proberen verhinderen van nieuwe slopingen zoals deze nu, de laatste sloping ondertussen geleden is van 2015 te Eke. Dit betrof dan nog erg genoeg een volledig illegaal uitgevoerde sloping daar zelfs nooit officieel de sloop van de bunker was aangevraagd.

De laatste officieel goedgekeurde sloping dateert ondertussen van 2011 en vond plaats op Schelderode. De jaren voorheen verdwenen ze ongeveer a rato van 1 a 2 bunkers per jaar. Jullie zien dus nogmaals dat het zonde zou zijn er nog meer te laten verdwijnen van de 182 van de originele 228 die er heden nog staan en die er ooit in de zone Kwatrecht tot Astene werden gebouwd.

2.6. De waarde van de bunkerlijn als geheel en niet als individuele bunkers

De waarde van de bunkerlijn als Brugghoofd Gent zit hem zoals al omschreven op de website van de dienst erfgoed niet in de individuele bunkers maar in het geheel.

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/304562>

Bij elke nieuwe gesloopte of ingegraven bunker, wordt dit beeld meer en meer onvolledig en dus moeilijker te volgen en te snappen. Het zou dus zeker zonde zijn deze waardevolle bunker te laten verdwijnen.

Nog meer storend zou het op die manier zijn, nog een bunker van dat **steunpunt Astene** te laten verdwijnen. Dit omvatte ooit 8 bunkers op het schiereiland gevormd tussen Leie en de steenweg. Hiervan bestaan er nu sowieso slechts nog 3. Dit is dan nog de enige die hiervan nog vlot zichtbaar is in het landschap. De bunker As4 zit lelijk verstopt onder een berm grond (zie hogerop) en de bunker As8 zit ingewerkt in een woning (zie eveneens hogerop).

2.7. De historische waarde van dit type van erfgoed.

Ook kan ik enkel maar vaststellen binnen eigen gidswerk onder andere hier op de linie dat de interesse in die structuren wel nog altijd bij de bevolking zeer groot is. Op Open Monumentendag 2019 werd onder andere hier te Kwatrecht door mijzelf gegend.

Ik denk die dag "alleen" in voortdurend herhalende rondgangen op 1 dag zo een kleine 3 a 400 mensen te mogen hebben gidsen. Het is dus zeker niet dat dit een type van erfgoed is dat de mensen niet boeit. U speelt geleidelijk meer en meer van een publieke trekpleister kwijt door ze maar steeds te laten slopen.

Bijkomend is het jammere aan dit type van erfgoed dat men het meestal maar begint te missen en te appreciëren als ze gesloopt en verdwenen zijn, helaas...

2.8. Kostprijs van de sloop van een dergelijke bunker.

Meestal krijg je ook als opmerking dat het proberen opwaarderen van zo een bunker, ook wel heel wat geld kost. Dit is een fabeltje.

Wat het herwaarderen kost, is peanuts vergeleken bij wat het slopen kost. Voor een kleine bunker van 1 mitrailleurkamer (dit is er een met 2 mitrailleurkamers), mag je al snel minimum op € 20.000 à € 30.000 rekenen om hem te laten slopen en afvoeren.

Bij grotere exemplaren zal je al snel rond de € 50.000 uitkomen...

Weet dat je voor dat budget al heel wat kan en dat daarbij de bunker wordt bewaard voor de toekomst.

2.9. Onderhoud van het bunkertje bij behoud.

Mocht het bunkertje op een of andere wijze ooit publiek goed kunnen worden (klein apart publiek perceeltje of iets dergelijks), en jullie vrezen dat hij eventueel zou vergaan tot een stort, wil ik mij gerust over de structuur ontfermen om hem wat proper te houden en eventueel te vrijwaren van vandalisme.

In de regio van Kwatrecht (ik woon zelf te Wetteren) beheer ik ondertussen al een 5 tal totaal opgeruimde bunkers. Sommige zijn zelfs nog altijd indien gewenst bij gidsbeurten bruikbaar om aan de binnenzijde beperkt opnieuw ingericht te worden.

Er is ook nog het renovatieproject van de bunker D14 te Munte die mee werd opgevolgd en uitgewerkt met mijn hulp. Daarna beheer ik ook nog 2 van de 3 schuilgangen bij de vroegere SS-school te Kwatrecht (huidige Mariagaard), 2 atoomschuilkelders in de Gentse haven, Een commandobunker in het Citadelpark te Gent (een grote ondergrondse bunker daterend van voor WOII en gebruikt tot commando-centrum voor opvolging van radio-activiteit tot 1993).

Hopelijk kan ik hiermee toch wat nuttige info bijdragen om jullie misschien toch te laten komen tot een andere beslissing dan deze bunker te slopen. Er zijn zoveel opties waarbij de bunker gerust bewaard kan blijven.

Jullie mogen mij gerust contacteren mochten jullie nog verdere info wensen over dit project rond Bruggenhoofd Gent of andere lopende projecten in de regio.



Bunker As5 anno 1995.

Mvg

Luc Van de Sijpe,

www.bunkergordel.be,

info@bunkergordel.be